

De Postrijder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reclamen, per drukregel 25 centiemen.

TONGEREN, DEN 8 MEI.

Het nieuw oorlogsmachien.

Hoe dichter wij bij de kiezingen komen, hoe meerder kwaadwilligheid en slechte trouw de liberale drukpers aan den dag legt.

Dagelijks staan hare kolommen vol van nieuwe beschuldigingen tegen de bijzondere bestuurders der studie-beurzen gericht.

Niemand kan er aan twijfelen; het ordewoord is gegeven.

'T is dan ook in die provinciën dat men met de meeste hardnekkigheid te werk gaat.

'T is uit de provincie Luxemburg dat de eerste oorlogskroet is opgestegen; 't is van daar dat de eerste beschuldigings-akten gekomen zijn; de broeders van Doornik en Bergen zijn niet ten achter gebleven, en welra hebben die doorgaans ongegronde beschuldigingen in al de liberatersche dag- en weekbladen van het land, niet tegenstaande de protestatiën en wederleggingen, bijval en weerklank gevonden.

Dat zegt ons genoeg wat onze tegenstrevers betrachten.

Langs het achterpoortje aan het bewind gekomen, zoeken zij, bij het steeds aangroeijen der algemeene misnoeging die zich tegen hun oploeft, de openbare denkwijze te misleiden en de gemeederen op te hitsen, om aan het bewind te blijven.

Welnu in de onmogelijkheid van hante onrechtvaardige wet op de studie-beurzen bij de weldenkende en rechtzinnige burgers, van welke opinie deze ook zijn mogen, als eene rechtvaardige wet doen aan te nemen; in de onmogelijkheid van die hatelijke wet welke ons door solidairen en franc-maçons werd opgedrongen, te verrechtvaardigen, gevoelen zij de noodzakelijkheid van tegen de aanstaande kiezingen, door allerhande kleingeestige middeljes en door het in 't licht brengen van zekere gewaande misbruiken, den slechten indruk welke die rooverswet op de bevolking gemaakt heeft tegen te werken, en ware het mogelijk, die zelfde wet te exploiteeren.

Vindrijk van geest, hebben zij voor elke gelegenheid, voor elke kiezing een nieuw middel bij de hand, een nieuw oorlogsmachien om den vijand te bestrijden en meester van het slagveld te blijven.

Zoo hebben wij achtereenvolgens de tienden, de doode hand, de kloosters, de Encykliken, de Jesuïeten en eindelijk de Zaak De Buck zien voor den slag komen.

Nu die oude prullkens grootendeels versleten zijn, en zelfs bij de lichtgevoeligsten weinig bijval meer vinden, zoo hebben zij een nieuw oorlogtuig uitgevonden, te weten: de misbruiken waaraan de bijzondere bestuurders der studie-beurzen zich plichtig gemaakt hebben.

« Van tien beurzen, roepen zij uit, zijn er negen die verdwenen of verminderd zijn!!!! » Attrappe! dat is eene vette, zulle!

Op die herbaalde beschuldigingen antwoordden wij in plat vlaamsch, ofwel liegende bestendige deputatie ofwel liegen de liberatersche dagbladen: Een van twee.

Want als het inderdaad zoo met het bestuur der studie-beurzen gelegen is, hoe komt het dan toch dat deze schelmerijen sedert 1830 tot nu toe zoo zorgvuldig zijn verborgen gebleven en dat de bestendige deputatie die met het toezicht gelast en die in bijna alle provinciën uit liberaters samengesteld zijn, daar nooit een spoor van ontdekt hebben.

Hoe komt het dan toch dat de liberaters der bestendige deputatie van Luxemburg daar nooit een enkel woord van gerept hebben?

Hoe komt het dan toch dat de deputatie van Brabant tot in 1862 geene enkel misbruik in het licht gebracht heeft?

Hoe komt het dat dezelfde deputatie in haar verslag van 1853, over den geldelijken toestand der studie-beurzen sprekende, in volle letters zegt dat ze allergunstigst is?

Hoe komt het dat zij, van 1854 tot heden, in de melding die zij over het bestuur der studie-beurzen doet, geen enkel feit van bedrog of galdontvoeming aanstippen?

Hoe komt het dat de bestendige deputatie van Henegouwen in al hare vertoogen met den grootsten lof van de bijzondere bestuurders der studie-beurzen spreekt; en dat zij zich in haar verslag van 1850, in dezer voege uitdrukt: « Met genoegen hebben wij bestatigd dat de onderslandsmiddelen der fondatiën merklijk aangroeijen, terwijl de weldaden welke zij verspreiden in evenredigheid denzelfden vooruitgang hebben. »

Hoe komt het dat dezelfde Deputatie, in haar verslag van 1851 over de studie-beurzen sprekende uitdrukkelijk zegt « dat zij in 't algemeen niets dan lof en bijval kan brengen aan de

bestuurders der studie-beurzen voor de treffelijke wijze op welke zij de belangen der stichtingen bestuurd hebben? »

Hoe komt het dat zij in 1852 in volle letters zegt « dat de besturende commissien der studie-beurzen (éene enkele uitgezonderd welke zij van onachtzaamheid in hare betrekking met de provinciale administratie beschuldigt) heel voortreffelijk de belangen welke haar toevertrouwd zijn, behertigen? »

Hoe komt het dat diezelfde deputatie in 1856 haren dank en lof aan de bestuurders, zonder uitzondering, brengt: « Wij verklaren, zegt zij, dat de bestuurders der studie-beurzen hunne functien met veel iever uitoefenen en dat zij op eene uitmuntdende wijze de goederen der fondatiën besturen. » En zij voegt er bij: « Vele fondatiën hebben hare inkomsten door eene goede regeling vermeerderd, dusdanig dat zij het getal en het bedrag der beurzen hebben kunnen in evenredigheid vermeerderen. »

Hoe komt het dat voormelde Deputatie in 1857 zegt « dat de studie-beurzen in 't algemeen goed bestuurd worden: dat de rekeningen regelmatig toekomen en dat zij verhoopt dat de dienst der fondatiën weldra niets meer zal te wenschen laten? »

Ziedaar authentieke stukken. En die stukken, behelzen, niet een of twee jaren, maar een tijdvak van 12 jaren en hebben betrek op de provinciën waar, volgens de ministeriele lawijtmakers, zoo vele en zulke schandelijke misbruiken geschieden.

Waar zijn nu, wij vragen het, waar zijn nu toch volgens die officieele getuigschriften, die rooverijen, die verkwistingen, die ontvreemdingen, waarvan zij zoo veel gewag maken? Waar zijn al die beurzen die verdwenen, al die gelden die door de bestuurders gestolen zijn.

Slechts eenige onachtzaamheden, eenige traagheden, eenige roekeloosheden, eenige onbillijkheden in het vergeven der studie-beurzen, zie daar alles, alles!

En dan komen zij, zij die geen woord reppen, als mannen gelijk den bestuurder van den berg van Leuven, met 300,000 fr. opsteken, dan komen zij de bestuurders der studie-beurzen waaronder een groot getal priesters (en juist misschien omdat zij priesters zijn) uitschelden en deze, als zoovele schelmen en dieven, aan den schandpaal hechten!

Kiesmiddel, schandelijke, eerlooze kiesmiddel, anders niets!!

Runderpest.

De runderpest vermindert in Engeland: van 3361, cijfer der week op 7 april geëindigd, zijn de nieuwe gevallen, in de volgende week, gedaald tot 2,582; in die zelfde week zijn 3,042 dieren afgeemaakt en 171 gestorven; den 14 dezer telde men in 't geheel, voor Engeland en Schotland 224,906 besmette dieren, waarvan 121,896 gestorven, 55,971 afgeemaakt en 30,435 aangegeven als genezen.

In Holland heeft, de verbetering, welke den 7 april werd vastgesteld, niet voortgeduurd: in de week op 14 dezer geëindigd, is het getal der nieuwe gevallen belopen tot 1,647, dus 174 meer dan in de vorige week. Op den 14 dezer had de statistiek in 't geheel opgegeven in Holland: 42,885 besmette dieren, waarvan 28,945 of afgemaakt en 21,088 genezen.

In België is de runderpest, die opgehouden is in de provincie Antwerpen, op nieuw in Oost-Vlaanderen uitgeborsten. Een eerste middelpunt, dat de opoffering van vier beesten noodzakelijk maakte, heeft zich verootend te Zwijndrecht, tegenover Antwerpen. Twee ergere hebben zich kort nadien voorgedaan te Lembeke, bij Ecloo, dat het centrum van eenen grooten zwijuenhandel met Engeland is. Is het aan dien handel dat de verschijning der plaag en de opoffering van ruim twintig dieren moet worden toegeschreven? Verhopen wij dat men er in zal gelukken de ware oorzaak te kennen.

Een geval van runderpest heeft zich te Craibeke voorgedaan, op de eenige koe der weduwe Vereecken, welke dezelfde sints ongeveer één jaar bezat. Deze koe is den 30 april afgemaakt.

Er hebben zich geene nieuwe gevallen meer voortoont te Zwijndrecht noch te Lembeke.

DE BESTENDIGE DEPUTATIE.

Gezien art. 32 van het provinciaal reglement op de buurtwegen, dd. 23 juli 1844, betrekkelijk het jaarlijks honden der kantonale vergaderingen;

Willende voorzien in het bepalen der tijdstippen waarop deze bijeenkomsten zullen moeten gehouden worden in elk kanton der Provincie, voor den jaer 1866;

Besluit:

Art. 1. De tijd en plaatsen van vereeniging zijn vastgesteld als volgt:

Arrondissement Hasselt.

Kanton Beeringen, te Beeringen, op dingsdag 22 mei 1866.

Kanton Hasselt, te Hasselt, op woensdag 23 mei;

Kanton Herck-de-Stad, te Herck-de-Stad, op donderdag 24 mei;

Kanton St-Truiden, te St-Truiden, op vrijdag 25 mei;

Arrondissement Tongeren.

Kanton Sichen-Sussen en Bolre, te Sichen-Sussen en Bolre, op dingsdag 22 mei.

Kanton Tongeren, te Tongeren, op woensdag 23 mei;

Kanton Borgloon, te Borgloon, op donderdag 24 mei;

Kanton Bilsen, te Bilsen, op vrijdag 25 mei;

Arrondissement Maaseyck.

Kanton Mechelen, te Mechelen, op dingsdag 22 mei;

Kanton Maaseyck, te Maaseyck, op woensdag 23 mei;

Kanton Brée, te Brée, op donderdag 24 mei;

Id. Peer, te Peer, op vrijdag 25 mei;

Id. Achel, te Achel, op zaterdag 26 mei;

De zitting zal, voor elke vergadering geopend worden, om tien ure's morgens.

Men schrijft uit Luik, 6 mei.

De obligatie n° 1,523 der leening van drij miljoen francs, onzer stad, welke obligatie bij de trekking van 1 mei 1865, de premie van 15,000 fr. heeft gewonnen, is tot toe nog niet ter betaling aangeboden. De gelukkige bezitter van dit stuk weet ongetwijfeld niet hoezer hij door het lot is begunstigd geworden, want anders zou hij voorzeker niet zoolang hebben gewacht, om den prijs te komen ontvangen.

— Men schrijft uit Namen, 29 april!

Een schrikkelijke brand heeft dijnsdag een deel van het dorp Wininen in asche gelegd. Derighuizen, zonder de schuren en stallingente rekenen, werden op min dan een kwart uur de prooi der vlammen. De verliezen worden van 150,000 op 200,000 fr. geschat. Vijf of zes wooningen, alsmede de meubelen van al de afgebrande huizen, waren niet verzekerd. De statie-overste van Givet was met zijne brandspuit en beschikbare mannen een der eersten ter plaats; De hertog d'Assuna verhaaste zich ook zijne spuit te zenden en kwam ook zelf ter plaats der ramp aan. Als eerste hulp gaf hij de som van 300 fr. en belooft nog meer. De pompiers van Givet, Flohmont, Baronville en meer dan 6,000 personen uit de naburige dorpen hebben ieverig helpen blussen.

— De warmte in 1865 heeft de vernieuwing van de insecten zeer bevordert, en de winter is niet streng genoeg geweest om de poppen te vernietigen. De rupsen hebben haar vernielingswerk reeds aangevangen. De bladen, de jonge loten worden in zekere landstroken in den omtrek van Parijs aangeetast en verwoest. Door de departementale bladen worden dezelfde verwoestingen gemeld. Men begint voorzorgen te nemen; de prefecten zenden instructiën aan de stedelijke besturen.

— Men schrijft uit Thienen: De stad Thienen maakt zich bereid om weerdiglijk den 200^{en} verjaardag te vieren van haar bezit eener heilige relikwie: een stukje van het kruis waarop de Zaligmaker gestorven is. De jubilé die zal zeer prachtig zijn, begon den 3 mei.

M. Vandoren, de nieuwe pastoor der St-Germanus-parochie, spaart noch kosten noch moeite om die plegtigheid op te luisteren. Hij komt onze kerk te verrijken met zes prachtige zilveren kandelaars; het gansch binnengedeelte der kerk is versierd volgens een plan medegedeeld door M. Buckleigh, professor bij de heeren Josephieten. De liefhebbers zullen ook het groot vensterraam kunnen bewonderen dat de kerkelijke geschiedenis van Thienen verbeeldt, en dat gemaakt werd door M. de Bethune, die een groot kunstenaar is.

De gansche stad wedijvert om dit feest weerdig te maken van de vroeger, in welke de bevolking van Thienen zooveel gekleefdheid voor het Heilig Kruis aan den dag legde.

Er zullen altoos opgetimmerd worden die de bijzondere tijdstippen zullen verbeelden van het leven de passie Onzes Heeren Jesus Christus. En Calvarieberg zal de aandacht inroepen der talrijke vreemde en inlandsche kunstenaars die zullen de plegtigheden bijwoonen.

Twee processiën zullen om de stad gaan. Groepen kinderen zullen in dezelfde eenige tijdstippen der kerkelijke geschiedenis vertoonen. De inrichting van dit gedeelte der feest is

inzonderlijk toevertrouwd aan eenige dames, aan welkers hoefde zich Mej. F. Geeraerts bemiddelt die men aan alle goede werken ziet deel nemen.

De godsdienstige plegtigheden zijn begonnen den 30 April s'avonds en zullen duren tot den 10 Mei; de sermoenen worden gepredikt door twee welsprekende redenaars van 't Gezelschap Jesu, de eerw. paters de Dève en Moreels.

— Men leest in den *Moniteur*:

« Het onderzoek betrekkelijk het ongeval, onlangs op den spoorweg nabij Gent gebeurd, is gerundigd. Het bevestigt de eerste inlichtingen die wij hebben medegedeeld, voor wat aangaat de weinige ernstigheid der wonden en kneuzingen, door de reizigers en agenten der administratie bekomen.

« Enkel het materieel heeft veel geleden; behalve de lokomotieven der twee treinen, hebben verscheidene rijtuigen en waggons merkelijke schade bekomen.

« De agent, wiens schuld het is, is van zijne functiën afgezet. »

— Men zal zich herinneren, dat de republiek der Vereenigde-Staten, toen de oorlog gedaan was, sevens ontwapende en haar oorlogsmaterieel grootendeels publiek verkocht. Waartoe heeft men ook soldaten noodig, als er toch niet gevochten wordt? Op 1 Mei zou het cijfer van het leger in die overgrote republiek slechts 47,281 man meer belopen. Tegen half Augustij zal het wezenlijk effectief van het leger maar 20,000 man meer bedragen; — dus de helft omtrent van het Belgische effectief. Het half-jet van oorlog zal welhaast kleiner zijn dan dat van België. En verbeeld u dat ons land een hand groot is tegenover Amerika, en het ons door de traktaten verboden is ooit te vechten! Wij moeten overigens niet over zee steken, om soortgelijke voorbeelden te zoeken; wij hoeven slechts eenen oogslag te geven in het huishouden onzer geburen.

Oostenrijk en Pruisen.

Eene telegrafische depeche uit Dresden meldt, dat het saksische gouvernement vernomen heeft, dat er te Wittenberg, eene pruisische sterke op de grenzen van Saksen, aanzienlijke voorbereidingen voor het bijeen trekken van een legerkorps gedaan worden.

Eene correspondent uit Dresden, meldt dat de koning zich den 2 in persoon, met den minister van oorlog, naar Kønigsstein heeft begeven. Deze stad, welke het arsenaal is van Saksen, bevat het oorlogsmaterieel en vooral der onlangs herformde veldartillerie.

Deze artillerie, welke in Duitschland zeer befaamd is, zal gansch op oorlogsvoet gebracht worden. De koning is denzelfden dag naar Dresden teruggekeerd, welk slechts op eenen afstand van 25 kilometers van Kønigsberg ligt.

In een fransch blad lezen wij over den oorlog de volgende bemerkingen, die niet zonder belang zijn:

Het is zeker dat de twee Staten, Pruisen en Italië, die zich wapenen, een doel hebben met te willen oorlogten, dat ze nu nog niet durven beklennen. Iedereen zegt, dat men wapent om zich te verdedigen; maar als dat waar was, zou de ontwapening, na eene duidelijke verklaring, onmiddellijk volgen!

Neen, Pruisen wapent en zou Europa in bloed en brand willen stooten, omdat het zich in die verwarring hoopt te vergrooten en de oppermacht in Duitschland winnen; Italië zou daardoor probeeren zijne uitgaaf van een miljard papieren geld te rechtvaardigen, en Venetië binnen te palmieren.

Voor eenige voeten grond meer, voor waghazerij van eenen koning die tot over de ooren in de schuld zit, zou dan Europa in vuur en vlam moeten worden gezet en zich wonden maken, die in geen halve eeuw zouden genezen zijn.

Het Wurtembergische leger.

Men heeft de volgende tijdingen uit Stuttgart ontvangen van den 4 mei:

« De op oorlogsvoet bringing van het Wurtembergische leger wordt vlijtig voortgezet. Dit leger zal een effectief van 18,500 man infanterie en 4800 man ruitery uitmaken, zonder de artillerie en genie te rekenen.

« De kontingenten vereenigen zich te Ludwigsburg, wapenplaats van het koningrijk, in den kring Nekar, op 14 kilometers afstand van de hoofdstad; de lichteing heeft geregeld plaats, al de jongelingen haasten zich den oproep te beantwoorden. »